

Prikaz

Rukopis primljen 6. 9. 2016.

Prihvaćen za tisak 15. 9. 2016.

Ines Carović*icarovic@ffzg.hr*

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Hrvatska

Ana Vlah*avlah@ffzg.hr*

Zagreb, Hrvatska

XXX. međunarodni znanstveni skup HDPL-a "Jezik kao predmet proučavanja i jezik kao predmet poučavanja". Rijeka, Hrvatska, od 12. do 14. svibnja 2016.

U Rijeci je od 12. do 14. svibnja 2016. godine održan XXX. međunarodni znanstveni skup Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku. Prije tri desetljeća zamišljeno je da će znanstveno-stručni skup biti mjesto okupljanja članova HDPL-a na kojem se, kako u uvodnoj riječi kaže predsjednica HDPL-a, "mogu predstaviti nova istraživanja, nove spoznaje, ali i dvojbe, postavljati pitanja i o njima raspravljati u strukovnome okruženju". Skup se održava svake godine, a ove je godine glavna tema, po kojoj je i cijeli skup dobio naslov, bila "Jezik kao predmet proučavanja i jezik kao predmet poučavanja". Naslov simbolično obilježava okruglu, tridesetu godišnjicu održavanja Skupa ponavljajući naslov zbornika prvoga skupa *Jezični varijeteti i nastava jezika*, no istoj se temi nakon toliko godina pristupa na nov način i ponovno je se propituje. Ovogodišnja je konferencija HDPL-a imala i pretkonferencijski događaj, jednodnevni simpozij *Metodologija znanstvenih istraživanja: statistika u filološkim istraživanjima*, održan dan uoči skupa, 11. svibnja 2016. S regionalnim Riječkim aktivom Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku u organizaciji događaja sudjelovao je i Centar za jezična istraživanja Filozofskoga fakulteta u Rijeci.

XXX. HDPL održan je na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Rijeci u tri ili četiri istovremene sekcije u različitim dvoranama dok su se plenarna izlaganja

održala u svečanoj dvorani. Iako je mijenjanje sekcija i traženje dvorana bio izazov, organizatori su se potrudili da u stankama za kavu, na domjenku i večeri izlagači imaju dovoljno vremena i prostora za međusobno druženje i neformalne rasprave.

Na Skupu su sudjelovala četiri plenarna izlagača s četiri izlaganja i jednom radionicom te 121 istraživač s 81 izlaganjem u 18 sekcija. Na tradicionalnome predstavljanju novih izdanja predstavljeno je osam knjiga.

U prva dva dana održana su po dva plenarna predavanja, a trećega je dana organizirana radionica. Prvo plenarno izlaganje održao je profesor Jean-Marc Dewaele sa Sveučilišta u Londonu pod naslovom *How hard it is to recognize emotions in a native and in a foreign language?*. Istražujući prepoznavanje emocija monolingvalnih i višelingvalnih govornika pokazalo se da prepoznavanje ovisi o više faktora, kao što su kulturološki, lingvistički, psihološki, sociobiografski, od kojih se kao najvažniji pokazalo vrijeme usvajanja drugoga jezika. Djeca koja od ranije dobi ili istovremeno s prvim jezikom usvajaju i drugi bolje prepoznaju emocije. Takvi zaključci mogu utjecati na poučavanje inoga jezika. Drugo plenarno predavanje održala je prof. dr. sc. Jelena Mihaljević Djigunović sa Sveučilišta u Zagrebu pod naslovom "Ovladavanje stranim jezikom u ranoj dobi: od poučavanja do proučavanja – i natrag". Kroz mnoge je anegdote iz vlastitih istraživačkih projekata približila razvoj proučavanja i ranoga poučavanja stranih jezika u svijetu i u Hrvatskoj. Prikazala je i rezultate dugogodišnjega longitudinalnog istraživanja učenja stranoga jezika u ranoj dobi u Hrvatskoj te zaključila da učenikove osobine, nastavna i izvannastavna okolina uvelike utječu na konačni rezultat usvajanja jezika. Treće plenarno predavanje pod naslovom *The complexity of language teaching and learning: Taking a relational turn* održala je profesorica Sarah Mercer sa Sveučilišta u Grazu. Osvrnula se na sve kompleksnije i detaljnije istraživačke modele u proučavanjima nastave inoga jezika te zaključila da su dobiveni rezultati imali vrlo malo utjecaja na promjenu nastavne paradigme. Zaključuje da je na praktičan način potreban zaokret u metodama profesionalnoga usavršavanja nastavnika stranih jezika i da je socijalni odnos između nastavnika i učenika vrlo važan, no da je nastavnikova učinkovita povratna informacija ta koja formira optimalnu učenikovu povratnu reakciju. Četvrto pozvano izlaganje održao je profesor Dylan Glynn sa Sveučilišta u Parizu pod naslovom *Variation and the usage-based method*. Kroz primjere na istraživanjima pojedinačnih slučajeva prikazao je metodologiju modela

temeljenog na uporabi te zaključio da kvalitativne metode u lingvistici pomažu u tumačenjima tradicionalnih istraživačkih lingvističkih pitanja, no multivarijantna analiza pomaže u interpretaciji i verifikaciji podataka. Profesor Glynn je osim ovoga izlaganja sljedećega dana organizirao i radionicu *Statističke metode u lingvistici uporabom alata R* na kojoj su sudionici Skupa mogli na praktičan način provjeriti i utvrditi svoje znanje statistike na vlastitim istraživanjima. Radionica se sastojala od dva dijela. U prvome dijelu pod naslovom *Uvod u statistiku i R* ponuđeni su temeljni pojmovi i objašnjenja za lakše snalaženje, dok je drugi dio bio praktični pod naslovom *Obrada lingvističkih podataka u R*. Iako se fonetičari statistikom obično služe za konkretna (brojčana) mjerenja, bilo je zanimljivo sudjelovati na radionici i vidjeti na koje sve načine možemo pristupiti takvim izazovima. Radeći na podacima koje je profesor Glynn prikupio sa svojim studentima, računalnim smo programom mogli *izračunati* koliko su semantički udaljeni različiti pojmovi o sreći (riječi kao što su *sretan, radostan, zadovoljan...*) u poljskom, češkom i engleskom jeziku.

Od svih se sekcija najviše istaknula *kroatistička* sekcija drugoga dana, koja je pokrenula žustre rasprave o povijesti hrvatskoga jezika, leksikografiji, dijalektologiji i hrvatskome standardnom jeziku. Komentari različitih stručnjaka o osjetljivim temama, na primjer o pitanju istraživanja hrvatskih urbanih govora, koje je iz pogleda dijalektologije i sociolingvistike pokrenula Dijana Ćurković, kao i komentari o očuvanju dubrovačkoga govornog jezika Ivane Lovrić Jović, privukli su brojne znatijelne pa je prostorija nerijetko bila ispunjena do posljednjega mjesta.

Na XXX. HDPL-u svoj su doprinos dale i istraživačice s Odsjeka za fonetiku Filozofskoga fakulteta u Zagrebu. Ana Vlah je s izlaganjem "Naglasak hrvatskoga jezika i percepcija govora u buci" izložila istraživanje razumijevanja naglaska u hrvatskome jeziku u bučnom okruženju i zaključila da buka utječe na percepciju različitih idioma istoga jezika. Ines Carović je s izlaganjem "Hrvatski vokali kao predmet proučavanja na fonetskoj razini: ultrazvučno istraživanje" prikazala rezultate istraživanja oblika i položaja jezika u hrvatskome jeziku te predložila novi, artikulacijski prikaz hrvatskih vokala u gramatikama. Diana Tomić je u koautorstvu s Dijanom Posedi i Renatom Geld izložila rezultate istraživanja pod naslovom "Stavovi u poučavanju i strategije poučavanja stranih jezika djeci s posebnim potrebama". Rezultati kvalitativne analize pokazuju da je inkluzija djece s posebnim potrebama specifičan i kompleksan slučaj učenja stranoga jezika te da rezultati

najviše ovise o informiranosti nastavnika i djece iz razreda u kojem se provodi inkluzija te o materijalnoj i nematerijalnoj podršci u samoj školi.

Na Skupu je po drugi put organizirana i sekcija za izlaganja mladih istraživača na kojoj je prijavljeno šest izlaganja sa sedam izlagačica te je na zatvaranju Skupa dodijeljena i Nagrada za najbolje izlaganje mladih istraživača. Ove su godine Nagradu dobile Ivana Matić i Jasmina Pernjek za izlaganje pod naslovom "Uporaba kohezivnih sredstava kao pokazatelj razine komunikacijske kompetencije hrvatskih učenika njemačkoga jezika".

Sudeći prema odličnoj organizaciji, kvalitetnim izlaganjima i plodnim raspravama novoga Predsjedništva HDPL-a i sljedeće nas godine očekuje obilje otvorenih tema i iscrpnih istraživanja iz različitih kutova primijenjene lingvistike.
